

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА:

ПЛАНИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ РЕГИОНАЛНИМ РАЗВОЈЕМ

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Нови Сад

2019.

Садржај

<u>00. Увод</u>	_____	Н
<u>01. Структура студијског програма</u>	_____	И
<u>02. Сврха студијског програма</u>	_____	Î
<u>03. Циљеви студијског програма</u>	_____	Ï
<u>04. Компетенција дипломираних студената</u>	_____	Ì
<u>05. Курикулум</u>	_____	Ѓ
<u>5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија</u>	.....	1€
<u>5.2 Спецификација предмета</u>	.....	1F
<u>Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније</u>	.....	1G
<u>Стратешко управљање у урбаном планирању</u>	.....	1H
<u>Маркетинг и стратегије регионалног развоја</u>	.....	1I
<u>Економија регионалног развоја</u>	.....	1Í
<u>Регионални развој - окружење и процеси партиципације</u>	.....	1Ï
<u>Предузетништво, иновација, региони знања - улога универзитета</u>	.....	FJ
<u>Управљање развојним пројектима</u>	.....	2F
<u>ГИС и регионални развој</u>	.....	2H
<u>Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти</u>	.....	2Í
<u>Метрополитенски региони - развој и стратегије</u>	.....	2Ï
<u>Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању</u>	.....	G
<u>Студијски истраживачки рад</u>	.....	3€
<u>Туризам као перспектива регионалног развоја</u>	.....	3F
<u>Планирање и одрживи развој предела</u>	.....	3G
<u>Управљање градом</u>	.....	3H
<u>Управљање људским ресурсима</u>	.....	3I
<u>5.2А Спецификација стручне праксе</u>	.....	3Í
<u>5.2Б Спецификација завршног рада</u>	.....	Н
<u>06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма</u>	_____	Н

Садржај

<u>07. Упис студената</u>	_____	ИУ
<u>08. Оцењивање и напредовање студената</u>	_____	4€
<u>09. Наставно особље</u>	_____	И F
<u>10. Организациона и материјална средства</u>	_____	АА G
<u>11. Контрола квалитета</u>	_____	АА 3
<u>11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета</u>	_____	АА 3
<u>12. Студије на даљину</u>	_____	АА 4

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Назив студијског програма	Планирање и управљање регионалним развојем
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Новом Саду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука
Образовно-научно/образовно уметничко поље	Интердисциплинарно
Научна, стручна или уметничка област	Урбанизам и регионални развој: Техничке науке; Економске науке
Врста студија	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	60
Стручни назив, скраћеница	Мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја, Маст. инж. урб. и рег. раз.
Дужина студија	1
Година у којој је започела реализација студијског програма	2010
Година када ће започети реализација студијског програма(ако је програм нов)	
Број студената који студирају по овом студијском програму	0
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм(на свим годинама)	32
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела(навести ког)	14.11.2012 - Наставно Научно веће ФТН Нови Сад 29.11.2012 - Сенат Универзитета у Новом Саду
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски и енглески језик
Година када је програм акредитован	
Веб адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://www.ftn.uns.ac.rs

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 00. Увод

Студијски програм - мастер Планирање и управљање регионалним развојем (претходно акредитован као Регионалне политике и развој) развијен је на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду као мултидисциплинарни програм који се бави економским, друштвеним, архитектонским, урбанистичким и управљачким аспектима одрживог регионалног развоја. Осмишљен је да се надовеже на различите програме основних и дипломских академских студија, како Факултета техничких наука тако и целог Универзитета, а истовремено је намењен и особама запосленим у различитим градским, покрајинским и републичким институцијама које се баве просторним планирањем, управљањем и развојем региона.

Студијски програм је, приликом оснивања, подржан од стране београдске канцеларије World University Service - WUS Austria, а од међународних рецензента које је ова организација ангажовала добио је високу оцену у погледу концепта, садржаја и квалитета предложеног курикулума. Акредитован је под називом Регионалне политике и развој за наставу на српском и енглеском језику у марту и јуну 2010. године, без примедби у смислу садржаја, структуре и очекиваних исхода учења. Од тада су на студијски програм уписане две генерације студената.

С обзиром да важан део стратегије развоја Факултета техничких наука представља могућност усавршавања и размене знања кроз интензивнију и ближу сарадњу са факултетима из европских земаља, на овом студијском програму ангажовани су били гостујући професори са Департмана за географију и регионалне науке Karl-Franzens универзитета у Грацу. Професионални кадар са овог универзитета има вишегодишње искуство у високом образовању у домену регионалног развоја и активно је учествовао у осмишљавању наставног плана и програма, што је у многоме допринело квалитету наставе. Гостујући професори из Граца су партиципирали и у извођењу наставе за две генерације студената, обучавајући кадар са Факултета техничких наука за нове приступе и трендове у планирању регионалног развоја. С обзиром да Факултет техничких наука сарађује са свим другим факултетима Универзитета у Новом Саду, као и са другим универзитетима у земљи, на одређеном броју предмета ангажовани су и наставници са Пољопривредног факултета у Новом Саду и Државног универзитета у Новом Пазару.

Узимајући да мултидисциплинарност представља један од основних приступа на ком се инсистира у оквиру свих студијских програма Факултета техничких наука, наставни план и програм Планирања и управљања регионалним развојем је направљен са циљем да омогући додатно стицање знања из различитих интердисциплинарних области које одговарају усавршавању у различитим, али истовремено комплементарним струкама. Из тог разлога су наставним планом и програмом предвиђени различити курсеви који се баве темама директно и индиректно везаним за планирање и управљање развојем региона, као што су одговарајући важећи закони Европске уније, успостављање стратегије регионалног развоја, стратешко управљање у урбаном планирању, примена савремених метода и технологија у урбаном планирању и др. Такође, у програм су укључена и два изборна предмета која, између осталог, обухватају и изучавање тема као што су ГИС, управљање градом, посредовање људским ресурсима, туризам као перспектива регионалног развоја, управљање развојним пројектима, планирање и развој предела и др. Са могућношћу избора предмета, студентима се пружа прилика да се ближе упознају са специфичним пољем интересовања.

Наставни план и програм студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем је концепиран тако да студенти овладају допунским теоријским и практичним стручним знањима неопходним за професионални рад у пољу развоја региона. Како се ради о области која обухвата различите струке, овај програм такође треба да омогући студентима да креирају чврсту методолошку основу за бављење будућим послом у динамичним савременим оквирима.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 01. Структура студијског програма

Студијски програм садржи све елементе утврђене законом.

Назив студијског програма: Планирање и управљање регионалним развојем

Врста студија: Мастер академске студије

Стручни назив: Мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја

Кандидат да би се уписао мора да има завршене четворогодишње основне академске студије које су вредноване са најмање 240 ЕСПБ. Процедуре пријављивања, рангирања и уписа пријављених кандидата, дефинисане су Правилником о упису студената на студијске програме (Прилог 07.3) усвојеним на нивоу Факултета.

Структура студијског програма у трајању од једне године (два семестра) обухвата 7 обавезних и 8 изборних једносеместралних предмета, подељених у 2 групе - по 4 у сваком семестру. У другом семестру раде се стручна пракса и завршни мастер рад. Сви предмети су класификовани у следеће групе: теоријско-методолошки, научно-, односно уметничко-стручни и стручно-апликативни предмети.

Обавезни предмети:

1. Одрживи регионални развој и политике Европске уније
2. Стратешко управљање у урбаном планирању
3. Маркетинг и стратегије регионалног развоја
4. Предузетништво, иновација, региони знања – улога универзитета
5. Економија регионалног развоја
6. Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању
7. Регионални развој - окружење и процеси партиципације

Избором предмета које ће положити студенту је омогућено да развије своје афинитете посветивши се изучавању неке од понуђених области

Изборни предмети:

1. Управљање развојним пројектима
2. ГИС и регионални развој
3. Планирање и одрживи развој предела
4. Туризам као перспектива регионалног развоја
5. Управљање градом
6. Управљање људским ресурсима
7. Метрополитенски региони - развој и стратегије
8. Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти

Садржај сваког предмета је сачињен тако да студентима пружа могућност да конкретизују проблематику на специфичностима које има поједина област. Оквирни садржај и тип сваког предмета дати су у Курикулуму студијског програма, односно у табелама спецификације предмета (Табела 5.2).

Бодовна вредност студијског програма је 60 ЕСПБ (укупно 30 ЕСПБ у првом и 30 ЕСПБ у другом семестру). Бодовна вредност сваког предмета исказана у складу европским системом преноса бодова (ЕСПБ) дата је у Табели распореда предмета по семестрима и годинама студија (Табела 5.1), као и у табелама спецификације предмета (Табела 5.2). Бодовна вредност стручне праксе је 3 ЕСПБ, студијског истраживачког рада 9 ЕСПБ и завршног мастер рада је 8 ЕСПБ.

Настава се реализује активном и интерактивним методама и укључује: предавања, вежбе, менторски рад, самостални рад студената, стручну праксу, семинарске радове и консултације. На предавањима се, уз коришћење одговарајућих дидактичких средстава, излаже предвиђено градиво уз неопходна објашњења која доприносе бољем разумевању предметне материје.

Приликом уписа сваком студенту одређује се саветник који га усмерава, сходно интересовањима студента, и то које предмете са изборних позиција да одабере, где да одради стручну праксу, и коју тему мастер рада да одабере. Предлог који заједнички саставе студент и његов саветник усваја Комисија за квалитет студијског програма. Саветник током школовања на Факултету прати рад и

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

напредовање студента који му је додељен.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру сличних области дефинишу се на основу важаћих студијских програма Универзитета у Новом Саду.

Студије се сматрају завршеним када студент испуни све обавезе прописане студијским програмом и да сакупи најмање 60 ЕСПБ (положи све предвиђене испите и одбрани завршни - мастер рад).

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 02. Сврха студијског програма

Планирање и управљање регионалним развојем представља мултидисциплинарни студијски програм у коме се прожимају економски, друштвени, еколошки и управни аспекти регионалног планирања и развоја.

Сврха студијског програма је да припреми и оспособи студенте за послове регионалног планирања, као и за позив стручњака за израду, имплементацију и координацију пројеката и стратегија регионалног развоја у нашој земљи, на начин који одговара потребама националне берзе рада у практичној примени знања и вештина неопходних за осмишљавање и спровођење регионалних развојних програма. У складу са тим, курикулум студијског програма конципиран је тако да студенти, кроз активну наставу и самосталан рад, овладају теоријским знањима и практичним вештинама неопходним за професионални рад у овој области, односно да креирају чврсту методолошку основу за бављење будућом струком.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 03. Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем је да образује и формира висококвалификоване експерте који ће бити способни да разумеју услове, детерминанте и методе за обезбеђење одрживог регионалног развоја у Србији и који ће бити обучени да активно учествују у његовом програмирању и реализацији.

Такође, овај студијски програм ће обезбедити студентима практичне вештине, као и формирање и развој неопходних компетенција у менаџменту планирања регионалне политике. Поштујући регионални развој, студенти ће по завршетку студија бити оспособљени за руковођење капацитетима у националним, регионалним и локалним нивоима, на стратешким, истраживачким и одговорним позицијама, како у Србији тако и у земљама Европске уније.

Додатан циљ студијског програма је и упознавање студената са изазовима и предностима тимског рада, што је за област регионалног планирања од изузетног значаја јер је професионално бављење конципирамо као тимско и мултидисциплинарно. Поред тога, студенти кроз наставни процес развијају способности за саопштавање и кохерентно излагање својих идеја, концепта и резултата истраживачког рада, учећи на тај начин облике квалитетне комуникације са стручном и широм јавношћу.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 04. Компетенција дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Савладавањем овог студијског програма студент стиче следеће опште способности:

- способности анализе, синтезе и предвиђања последица,
- способност критичког мишљења,
- способност решавања конкретних проблема применом научног метода и поступака.

Овај студијски програм омогућује образовање стручњака са свим потребним специфичним компетенцијама у менаџменту планирања регионалних политика и развоја.

Ови стручњаци имају развијене компетенције:

- за примену и развој професионалних знања и вредности,
- за планирање и самоевалуацију сопственог професионалног развоја и усавршавања,
- за планирање, програмирање и управљање одрживим регионалним развојем и политиком земаља Европске уније,
- за овладавање процесима, методама, поступцима и техникама истраживања у области регионалног планирања и развоја,
- за анализу тема унутар поља регионалног развоја из перспективе различитих дисциплина,
- за управљање развојним пројектима, градом, људским ресурсима,
- за стратешко управљање у урбаном планирању.

Студенти који заврше овај студијски програм имају свестране компетенције у научној перспективи; стекли су и знају да користе адекватне радне методе и инструмента у научном истраживању; способни су да примене своја знања и научне вештине у одређеним дисциплинама која се баве комплексним питањима; спремни су за самостална научна истраживања као и за објављивање добијених резултата у светски признатим часописима.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. Курикулум

Курикулум мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем формиран је тако да задовољи све постављене циљеве. На мастер академским студијама студенти конкретизују проблеме из области регионалног планирања бавећи се специфичним питањима из те области. Кроз низ понуђених изборних предмета, студенти имају могућност да задовоље сопствене истраживачке аспирације и наставе даље изградњу сопственог професионалног профила.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова при чему један бод одговара приближно 30 сати активности студента.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија дат је у Табели 5.1. У оквиру спецификације сваког предмета (Табела 5.2), дати су: назив предмета, тип предмета, година и семестар студија током ког се изводи, број ЕСПБ бодова, број часова активне наставе недељно, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама које ће студент стећи, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивање. Спецификација стручне праксе предвиђена програмом дата је у Табели 5.2А, док се спецификација завршног мастер рада налази у оквиру Табеле 5.2Б. У Табели 5.3. приказана је листа изборних предмета.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Саставни део курикулума овог студијског програма је стручна пракса и практичан рад у трајању од 45 часова, која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним институцијама које се баве проблемима регионалног планирања, као и приватним или јавним предузећима који се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства.

Студент завршава студије израдом дипломског – master рада који се састоји из две нераздвојиве целине. Први део састоји се од студијског истраживачког рада - master, као припреме/истраживања неопходне за продубљено разумевање проблема теме којом се дипломски – master рад бави, као и програмског дефинисања теме којом се студент бави. Други део чини израда и одбрана дипломског - master рада, као наставак истраживања прве фазе рада. На тај начин конципиран, дипломски-master рад презентује се кроз штампани рад који обједињује закључке истраживачке фазе и прилоге који презентују резултате решавања постављених проблема.

Пре одбране самог рада кандидат, квалитет завршеног рада и његову усаглашеност са успостављеним системом квалитета мастер радова оцењује петочлана комисија, коју чине наставници и сарадници департмана. Комисија у истом саставу прегледа радове свих кандидата предате у једном дипломском року. Уколико рад добије позитивну оцену комисије, кандидат стиче право да master рад изложи и одбрани. Завршни рад се презентује и брани пред комисијом која се састоји од најмање 3 наставника при чему макар један мора да буде са другог департмана или факултета. Коначна оцена – master рада изводи се на основу оцене теоријско-методолошког рада и саме одбране тезе.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Студијски програм: Планирање и управљање регионалним развојем

Р.бр	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус	Активна настава				Остали часови	ЕСПБ
						П	В	СИР	ДОН		
ПРВА ГОДИНА											
1	09.RPR001	Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније	1	ТМ	О	3	3	0	0	1.00	5
2	09.RPR007	Стратешко управљање у урбаном планирању	1	СА	О	2	2	0	0	0.00	4
3	09.RPR003	Маркетинг и стратегије регионалног развоја	1	НС	О	2	0	0	0	0.00	3
4	09.RPR006	Економија регионалног развоја	1	ТМ	О	2	0	0	0	0.00	2
5	09.RPR008	Регионални развој - окружење и процеси партиципације	1	НС	О	2	2	0	0	2.00	5
6	09.RPR004	Предузетништво, иновација, региони знања - улога универзитета	1	НС	О	2	2	0	0	1.00	5
7	09.RPRI01	Изборни предмет 1 (бира се 1 од 4)	1		ИБ	2	0-2	0	0-2	0.00	5
	09.RPR005	Управљање развојним пројектима	1	НС	И	2	2	0	0	0	5
	09.RPR009	ГИС и регионални развој	1	СА	И	2	0	0	2	0	5
	12.RPR14	Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти	1	НС	И	2	2	0	0	0	5
	12.RPR20	Метрополитенски региони - развој и стратегије	1	НС	И	2	2	0	0	0	5
8	12.RPR21	Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању	2	ТМ	О	3	3	0	0	1.00	6
9	09.RPRI02	Изборни предмет 2 (бира се 1 од 4)	2		ИБ	2	1	0	0	0.00	5
	09.RPR011	Туризам као перспектива регионалног развоја	2	СА	И	2	1	0	0	0	5
	12.RPR22	Планирање и одрживи развој предела	2	СА	И	2	1	0	0	0	5
	09.RPR012	Управљање градом	2	НС	И	2	1	0	0	0	5
	09.RPR013	Управљање људским ресурсима	2	ТМ	И	2	1	0	0	0	5
10	09.RPRSPR	Стручна пракса - мастер	2	СА	О	0	0	0	0	3.00	3
11	09.RPRSIR	Студијски истраживачки рад	2	СА	О	0	0	9	0	0.00	9
12	09.RPRZR1	Мастер рад	2	СА	О	0	0	0	0	8.00	8
Укупно часова активне наставе:						44					
										Укупно ЕСПБ:	60

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Планирање и управљање регионалним развојем

Мастер академске студије

Спецификација предмета

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Одрживи регионални развој и стратегије Европске уније				
Ознака предмета:	RPR001					
Број ЕСПБ:	5					
Наставници:	Joubert Marc, Гостујући професор Костреш Милица, Доцент					
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
3	3	0	0	1		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ: Циљ предмета је да се студенти упознају са различитим приступима и концептима одрживог просторног планирања и регионалног развоја на простору Европе. Главни део предмета јесте представљање развоја планирања током историје, као и упознавање са актуелним пројектима. Такође, у оквиру предмета представиће се студентима регионална политика Европске Уније и нови концепти, као што су нова урбанизација, нова регионализација и сл.						
2. Исходи образовања (Стечена знања): Оспособљавање студената да усвајају знања из проблема одрживог регионалног развоја и планирања, затим да анализирају различите концепте просторног развоја, као и да синтетизују нова знања кроз практично деловање и интерактивне дискусије.						
3. Садржај/структура предмета: - Одрживи развој као парадигма; - фактори планирања: економски фактори; физички фактори; - просторни и комуникациони фактори; - стратешко и одрживо планирање - оквири рада и перспективе; - инструменти и програми политике структурирања у Европске уније; - од дефинисања проблема до остваривања одрживог урбаног и регионалног развоја; - примери и методе планирања.						
4. Методе извођења наставе: - Метода разговора; - рад у групама; - илустративно-демонстративна метода.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија Семинарски рад	Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00		Да	20.00
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Sadwick G.	A Systems view of planning		Pergamon Press, Oxford	1971	
2,	Cook P.	Theories of Planning and Spatial Development		Nelson Thornes, Cheltenham	1984	
3,	Hall P.	Urban & Regional Planning		Routledge, London	1992	
4,	McDonald J.	The European Scene. A Geographic Perspective		Prentice Hall, New Jersey	1997	
5,	Williams R.	European Union Spatial Policy and Planning		Paul Chapman Publishing, London	1996	
6,	Zimmermann F.M., Janschitz S. (eds.)	Regional Policies in Europe. Key Opportunities for Regions in the 21st Century		Leykam, Graz	2001	
7,	Zimmermann F.M., Janschitz S. (eds.)	Regional Policies in Europe. The Knowledge Age: Managing Global, Regional and Local Interdependencies		Leykam, Graz	2002	
8,	Adams, N., Alden, J., Harris, N. (Eds.)	Регионал Девелопмент анд Спатиал Планинг ин ан Енларгед Еуропеан Унион<енг>		Asgate, London	2006	

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Стратешко управљање у урбаном планирању				
Ознака предмета: RPR007					
Број ЕСПБ: 4					
Наставници:					
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе(недељно)					
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:	
2	2	0	0	0	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Студентима ће бити представљен урбани развој у друштвеној мрежи, затим компетенција и лидерство у урбаном планирању, различити концепти и приступи у стратeгијском планирању и стратeгијском менаџменту, као и нови приступи утицаја на урбани развој.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти ће бити оспособљени за управљање, предвиђање и вођење урбаних трансформација и развоја на различитим нивоима и подручјима.					
3. Садржај/структура предмета:					
<ul style="list-style-type: none"> - историја и типологија урбаних станишта; - стратешко урбано планирање; - разумевање токова урбаног планирања, демократско урбано планирање и дизајн; - урбано планирање и дизајн-најбољи случај друштвене културе, управљање програмима и активностима у урбаним подручјима; - концепти управљања и развоја урбане културе; - плуралистичко урбано планирање, утицај маркетинга и технологија у урбаном развоју. 					
4. Методе извођења наставе:					
<ul style="list-style-type: none"> - Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама. 					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Обавезна
Присуство на вежбама		Да	5.00		Да
Семинарски рад		Да	20.00		Поена
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Kostof, S.	The City Assembled		Thames & Hudson, London	1999
2,	Powell, K.	City Transformed		teNeues Publishing Company, New York	2000
3,	Gehl, J.; Gemzoe, L.	Public Space – Public Life		Danish Academic Press, Copenhagen	1996
4,	Jacobs, J.	The Death and Life of Great American Cities		Random House Publishing Group, London	1993
5,	Lynch, K.	The Image of the City		MIT Press, Cambridge	1960
6,	Slone, D.K., Goldstein, D.S.	A Legal Guide to Urban and Sustainable Development for Planners, Developers and Architects		John Wiley and Sons, Hoboken	2008

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Маркетинг и стратегије регионалног развоја					
Ознака предмета: RPR003						
Број ЕСПБ: 3						
Наставници:						Николић Славка, Редовни професор
Статус предмета:	О					
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	0	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Циљеви предмета су следећи:						
- усвајање основних знања о маркетинг парадигмама и стратегијама;						
- развијања способности креирања флексибилних начина реаговања на комплексне промене у окружењу а све у функцији ефективнијег и ефикаснијег регионалног развоја.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Оспособљеност студената за јасно сагледавање значаја маркетинг концепта за развој локалне средине и региона, разумевање значаја комуникационих вештина (ПР-а, лобирања) за креирање (пред)услова за развој региона, као и разумевање културног обрасца за креирање маркетинг стратегија за унапређивање регионалног развоја.						
3. Садржај/структура предмета:						
- Спрега маркетинг концепта и (регионалног) развоја;						
- интерни и екстерни маркетинг у функцији регионалног развоја;						
- бренд као одредница (регионалног) развоја; BEST и RACE модел комуницирања у функцији развоја;						
- SOSTAC модел као основа структурирања плана маркетиншких комуникација и комуникације у односима с јавношћу;						
- лобирање у функцији регионалног развоја;						
- реактивне и проактивне стратегије у функцији регионалног развоја;						
- маркетинг стратегија као спрега културног обрасца, социјалног капитала и имиџа региона;						
- етноцентричне и полицентричне понашајне склоности и регионални развој.						
4. Методе извођења наставе:						
- Предавања уз интерактивно учешће студената;						
- демонстративни метод;						
- студије случаја.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Домаћи задатак		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	40.00
Присуство на предавањима		Да	5.00		Усмени део испита	Да
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Grant J. T.	The Brand Innovation Manifesto: How to Build Brands, Redefine Markets & Defy conventions		John Wiley & Sons Ltd., New York	2000	
2,	Hollensen S.	Marketing Management: A Relationship Approach, 1st Edition		Financial Times/Prentice Hall, New Jersey	2003	
3,	Van den Bergh J.	Marketing Communications - a European Perspective, 3rd European Edition		Prentice Hall, New Jersey	2007	
4,	Wilson A.	Marketing Research: An Integrated Approach, 2nd Edition		Financial Times/Prentice Hall, New Jersey	2006	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Економија регионалног развоја				
Ознака предмета: RPR006						
Број ЕСПБ: 2						
Наставници:		Лошонц Алпар, Редовни професор Марић Бранислав, Редовни професор				
Статус предмета:		О				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	0	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
<p>Образовни циљ предмета је да представи студентима сазнања о регионалном развоју у земљама Европске уније, са посебним акцентом на нове чланице и земље који су кандидати за улазак. Анализираће се тренутни регионални економски проблеми, укључујући политичке и социјалне импликације, као и импликације животне средине. Сви елементи биће изучавани са теоријског и емпиријског аспекта.</p>						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
<p>Исход образовања је стицање знања о теоретским основама регионалних економија европских држава и метода које се користе у евалуацији политика регионалног развоја. Студенти ће развити способност разумевања, поређења и критичког приступа политикама регионалног развоја. Такође, студенти ће стећи адекватна знања о теоријама и методама анализирања, дискутовања и презентовања проблема регионалног развоја.</p>						
3. Садржај/структура предмета:						
<ul style="list-style-type: none"> -концепти и теорије регионалног развоја, -инструменти и политике регионалног развоја, -извори финансирања регионалног развоја, -фискална децентрализација, -финансијска евалуација програма, -регионални развој у ЕУ, -регионална политика ЕУ, -приступни програми и фондови. 						
4. Методе извођења наставе:						
<ul style="list-style-type: none"> - Фронтална метода, - метода разговора и - интерактивна настава. 						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Домаћи задатак		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	70.00
Присуство на предавањима		Да	5.00		Да	
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Andy P., Andrés P., John T.	Local and Regional Development		Routledge, London	2006	
2,	Willem M.	European Cohesion Policy: Regions and Cities		Routledge, London	2007	
3,	Stimson R.J., Stough R.R., Roberts B.H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy (2nd ed.)		Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg GmbH & Co.K	2006	
4,	Blakely E.J., Bradshaw T.K.	Planning Local Economic Development: Theory and Practice (3rd ed.)		Sage Publications Inc., Thousand Oaks	2002	
5,	Armstrong H., Taylor J.	Regional Economics and Policy (3rd ed.)		Blackwell, Oxford	2000	
6,	Leonardi R.	Cohesion Policy in the European Union: The Building of Europe		Pallgrave MacMillan, Basingstoke, New York	2005	
7,	Dezseri K.	New Modes of Governance and the EU Structural and Cohesion Policy in the New Member States		Akademiai Kiado, Budapest	2007	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
8,	Група аутора	EU documents and reports which are relevant to this course can be found at the Europa Websites	Regional Policy (http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm)	2009
9,	Stimson, R.J., Stough, R.R., Roberts, B.R.	Regional Economic Development: Analysis and Planning Strategy	Springer - Verlag, Berlin, Heidelberg	2006
10,	Pitelis, C., Sugden, R., Wilson, J.R. (Eds.)	Clusters and Globalisation: The Development of Urban and Regional Economies	Edward Elgar Publishing Inc., Massachusetts	2006

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Регионални развој - окружење и процеси партиципације
Ознака предмета: RPR008	
Број ЕСПБ: 5	

Статус предмета:	О
------------------	---

Број часова активне наставе(недељно)				
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
2	2	0	0	2

Предмети предуслови	Нема
---------------------	------

Услови:

1. Образовни циљ:

Основни циљ предмета је да се презентује интеракција између регионалног развоја и животне средине, с обзиром на то да постоје међусобни утицаји између оба поља развоја. Ови међуутицаји ће бити описани и објашњени у виду систематских приступа, али такође ће бити презентовани ризици различитих модела регионалног развоја и очувања потенцијала животне средине. Теме анализе животне средине биће природни услови, саобраћај, бука, фекалне воде, отпад и др. Такође, биће презентовани позитивни и негативни примери регионалног развоја. У оквиру циљева програма предвиђено је упознавање студената са стратегијама регионалног развоја, проблемима у регионима, предностима и слабостима, као и приликама и ризицима.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Студенти ће стећи знање о стратегијама регионалног развоја у смислу очувања животне средине, као и њиховом међусобном утицају. Биће и могућности да иницирају процесе регионалног развоја који омогућују очување животне средине. Студенти ће препознавати систематске садржаје пројеката који анализирају утицаје различитих фактора, а имаће и адекватно знање за креирање модела који се базирају на SWOT анализама и анализама прилика и ризика.

3. Садржај/структура предмета:

Увод, дефиниције, легални радни оквири Србије, ЕУ и појединих земаља; - теме животне средине, као што су: природни потенцијали, саобраћај, бука, отпадне воде, отпад; - системски приступи независном регионалном развоју и очувању животне средине; Процеси и начини учешћа грађана и утицајних група у трансформацијама и планирању региона.

4. Методе извођења наставе:

- Фронтална метода;
- метода разговора;
- рад у групама;
- теренско-истраживачки рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе			Завршни испит		Обавезна
Обавезна	Поена			Поена	
Присуство на предавањима	Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да 50.00
Присуство на вежбама	Да	5.00	Усмени део испита		Да 20.00
Семинарски рад	Да	20.00			

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Chapman K., Cumpers A., McKinnon D.	Learning, innovation and regional development: a critical appraisal of recent debates	Прогресс ин Хуман Географи, Вол. 26, Но. 3, пп.293-311 <енг>	2002
2,	Slocombe D.S.	Environmental planning, ecosystem science, and ecosystem approaches for integrating environment and development	Environmental Management, Vol. 17. No. 3, pp. 289-303 (USA)	1993
3,	EURES-Institut/ POPLAR S.A./ Hochschule St. Gallen	Preconditions for successful cross-border cooperation on environmental issues. Final Report	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1995
4,	Lukesch R. et al.	Lower Styria - An INSURED Case Study on Sustainable Regional Development	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1998
5,	Schleicher-Tappeser R., Strati F., Thierstein A., Walsler M.	Sustainable Regional Development. A comprehensive approach	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1997

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
6,	Hey, C. (Ed.)	Strengthening the Environmental Dimension. Conclusions and Recommendations from the Research Project "Environment and Freight Transport Policies"	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1996
7,	Hey C., Brendle U.	Environmental Organizations and the EC. Action Options of Environmental Organizations for Improving Environmental Consciousness and Environmental Policy in the European Community	Institut für Regionale Studien in Europa Schleicher-Tappeser Freiburg EURES, Breisgau	1992
8,	Carruthers J.I., Mundy B.(Eds.)	Environmental Valuation: Interregional and Intraregional Perspectives: Interregional and Intraregional Perspectives (Urban Planning and Environment)	Ashgate Publishing	2006
9,	Vonkeman G.H. (ed.)	Sustainable Development of European Cities and Regions (Environment & Policy)	Kluwer Academic Pub., Dodrecht	2000

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Предузетништво, иновација, региони знања - улога универзитета				
Ознака предмета: RPR004						
Број ЕСПБ: 5						
Наставници:		Маринковић-Недучин Радмила, Редовни професор Шенк Војин, Редовни професор				
Статус предмета:		О				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	2	0	0	1		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ: Представити студентима сазнања о основама предузетништва, предузетничке културе и транзиције. Такође, упознати студенте са предузетнишвом као обликом социјално креативног процеса, затим како напредовати, имати лидерство и сл. Представити улогу Универзитета у развоју предузетништва, на примерима и искуствима у Европи и у Војводини, односно новосадском Универзитету.						
2. Исходи образовања (Стечена знања): Оспособити студенте да демонстрирају знање из разумевања улоге предузетништва и иновација у регионалном развоју, затим разумевање и критичка евалуација процеса развоја и иновација у политикама ЕУ и Србији, разумевање улоге универзитета у технолошком трансферу, иновацијама и едукацији везаном за предузетништво, знање о повезаности између универзитета и бројних спољашњих и унутрашњих стејкхолдера. Такође, студенти су оспособљени за анализирање и евалуацију података, дефинисање аргумената на основу основне евиденције, ефективне комуникације и рада како индивидуално тако и групно.						
3. Садржај/структура предмета: - Увод у предузетништво и иновације; - улога предузетништва и иновације у регионалном развоју; - политика подршке ЕУ у развоју предузетништва у Србији; - универзитети и њени стејкхолдери; - познавање региона; - регионални кластери.						
4. Методе извођења наставе: - Фронтална метода; - метода разговора; - рад у групама.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	40.00
Присуство на вежбама		Да	5.00		Усмени део испита	Да
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Steyaert C., Hjorth D. (eds.)	Entrepreneurship as a Social Change		Edward Elgar, Cheltenham, Northampton	2006	
2,	Reichert S.	The Rise of Knowledge Regions: Emerging opportunities and Challenges for Universities		European University Association, Brussels	2006	
3,	Audretsch D.B., Grilo I., Thurik A.R (eds.)	Handbook of Research on Entrepreneurship Policy		Едвард Елгар, Цхелтенхам, Нортхамптон<енг>	2007	
4,	Christensen C.M., Johnson C.W., Horn M.B.	Disrupting Class: How Disruptive Innovation will Change the Way the World Learns		Mc Graw Hill	2008	
5,	Karlsson Ch.(ed.)	Handbook of Research on Cluster Theory		Edward Elgar, Cheltenham, Northampton	2008	
6,	Markov S., Stanković F. (eds.)	Univerzitet i preduzetništvo		UNS UNESCO katedra za studije preduzetništva, Novi Sad	2008	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
7,	De La Mothe J.	Innovation Strategies in Independent States: Essays on Smaller Nations, Regions and Cities in a Globalised World (New Horizons in the Economics of Innovation)	Edward Elgar, Cheltenham, Northampton	2006
8,	Stanković F.	Entrepreneurialism at University of Novi Sad	Higher Education in Europe, Vol.31, No.2	2006
9,	Stanković F.	Higher Education Market and Consequences for Serbia, in Pausits A., Pellert A. (Eds.), Higher Education Management and Development in Central, Southern & Eastern Europe	Waxmann Verlag GmbH, Muenster	2007

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Управљање развојним пројектима				
Ознака предмета:	RPR005					
Број ЕСПБ:	5					
Наставници:	Лалић Бојан, Ванредни професор					
Статус предмета:	И					
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	2	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Циљ предмета јесте:						
(1) упознавање студената са активностима равномерног регионалног развоја, механизмима финансирања и спровођења идеја у форми пројектних предлога;						
(2) усвајање методологија и приступа програмима развојне помоћи државама, регионима, привредним и непривредним субјектима (примери програма ЕУ);						
(3) приказивање релевантности, могућности и начина учествовања у развојним програмима, изводљивост и ефикасност програма и пројеката који се финансирају из средстава развојних фондова, укључујући и методе и начине пријаве пројекта на дате фондове.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Студенти се оспособљавају за:						
(1) разумевање и примену пројектног прилаза у унапређењу компетентности путем реализације могућности програма равномерног развоја;						
(2) планирање и примену модела структурног равномерног развоја по методологији животног циклуса;						
(3) примену прилаза у увођењу промена у предузећу и јавном сектору који је заснован на логичком повезивању идеје, циља, активности и исхода.						
Дипломирани инжењер стиче компетенције за обликовање пројектних предлога било да се налази у привреди или у јавним системима, према методологији структурних фондова и управљања животним циклусом пројекта.						
3. Садржај/структура предмета:						
- Међународни структурни фондови;						
- опис оквира политике којом се се пружа развојна помоћ;						
- дефиниција управљања развојем помоћу пројекта;						
- основне везе окружења и карактеристике програма и пројекта и усклађивање програма, проблема, обима и испоручивих величина;						
- интересне групе, амбијент и специфичности развојних програма;						
- појам и улога матрицелогичког оквира;						
- организовање пројекта у оквиру програма, дефинисање елемената рада;						
- вредновање и стратешки фокус програма;						
- извештавање, фазна формулација захтева и резултата по препознатљивој методологији;						
- специфичности у подручјима знања (PRAG методологија и др.);						
- основне технике које подржавају ефективно управљање пројектним циклусом по ЕУ методологији;						
- студије случаја реализованих програма и пројеката у оквиру њих.						
4. Методе извођења наставе:						
Метод извођења наставе базиран је предавањима дискусионог типа и аудиторним вежбама. У ваннаставним терминима гостују предавачи који су лиценцирани као оцењивачи структурних пројеката. На предавањима се дефинишу основни појмови развојних пројеката подржаних од државе и међународних фондова, док се на рачунарским вежбама разматрају примери комуникације у оквиру пријављивања пројеката.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00			
Семинарски рад		Да	20.00			
Тест		Да	10.00			
Тест		Да	10.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	Лалић Б., Јовановић М., Палчић И.	Управљање пројектима регионалног развоја	Факултет техничких наука, Нови Сад	2012
2,	Westland J.	The Project Management Life Cycle	Kogan page limited	2006
3,	група аутора	Смернице за управљање пројектним циклусом	Европска комисија, Брисел	2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		ГИС и регионални развој					
Ознака предмета: RPR009							
Број ЕСПБ: 5							
Наставници:		Тепавчевић Бојан, Ванредни професор					
Статус предмета:		И					
Број часова активне наставе(недељно)							
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:			
2	0	2	0	0			
Предмети предуслови		Нема					
Услови:							
1. Образовни циљ:							
Предмет има за циљ да представи апликације Географских информационих система у регионалном развоју, у смислу презентовања технологија које се користе за компјутерско мапирање. Студенти ће се упознати са основама ГИС-а и алаткама за планирање, што ће им помоћи у дефинисању различитих урбанистичких и друштвених проблема и параметара при планирању, као што су анализа и зонирање земљишта, одређивање оптималне локације за изградњу или ревитализацију објеката и јавних простора, итд.							
2. Исходи образовања (Стечена знања):							
Студенти ће бити упознати са могућностима географских технологија и стећи компетенције у примени ГИС-а. Такође, поседоваће знања у детекцији могућности различитих ГИС апликација и вршиће анализу и евалуацију ГИС производа и перформанси.							
3. Садржај/структура предмета:							
<ul style="list-style-type: none"> - ГИС апликација као алатка у регионалном развоју; - ГИС и планирање; - ГИС и развој друштвене заједнице; - ГИС у имплементацији стратегија економског развоја; - ГИС и анализа коришћење земљишта, маркетинга индустријских паркова, инвентара локалне инфраструктуре и зонирања; - ГИС и анализа урбанистичких параметара у функцији дефинисања оптималних локација у функцији стратегија економског развоја. 							
4. Методе извођења наставе:							
<ul style="list-style-type: none"> - Фронтална метода; - метода разговора; - рад у групама; индивидуални рад; - илустративно-демонстративна метода; - анализа градива путем интернета. 							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Усмени део испита		Да	30.00
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Сложени облици вежби		Да	60.00				
Литература							
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година		
1,	Burrough P. A., McDonnell R.A	Principles of Geographical Information Systems. 2nd Edition.		Oxford Univ. Press, Cambridge	1986		
2,	Chrisman N.R.	Exploring geographic information systems		John Wiley & Sons, West Sussex	2002		
3,	Jones C.	Geographical Information Systems and Computer Cartography		Addison Wesley Publishing Company, Reading	1997		
4,	Longley P., Goodchild M., Maquire D., Rhind D.	Geographic Information Systems and Science.		John Wiley & Sons, West Sussex	2005		
5,	Martin D.	Geographic Information Systems. Socioeconomic Applications. 2. Aufl		Routledge, London/New York	1996		
6,	Mitchell A.	Zeroing in: Geographic Information Systems at Work in the Community		ESRI Press, Redlands	1997		
7,	Ormsby T., Napoleon E., Burke R.	Getting to Know ArcGIS Desktop: The Basics of ArcView, ArcEditor, and ArcInfo Updated for ArcGIS 9 with CDROM.		ESRI Press, Redlands	2004		

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
8,	Sheigh A.	An overview of Web Based Geographic information Systems. In Proceedings: Thirteenth Annual Colloquium of Spatial Information Research Centre, Whigham P.A. (ed.)	Dunedin, New Zealand, pp. 255-264.	2001
9,	Clemmer, G.	The GIS 20: Essential Skills	ESRI Press, Redlands	2010

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Градови у транзицији - културолошки, друштвени и просторни аспекти				
Ознака предмета: RPR14						
Број ЕСПБ: 5						
Наставници:		Палковљевић-Бугарски Тијана, Доцент				
Статус предмета:		И				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	2	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
<p>У оквиру предмета, студенти ће се стећи знања о савременим теоријским и методолошким поставкама истраживања процеса трансформације градова у транзиционом периоду, са циљем сагледавања утицаја социо-просторног реструктурирања на културолошке и друштвене функције урбане средине. Теме релевантне за проучавање овог процеса биће представљене кроз студије случајева, уз критичку анализу узрока и оцену и/или пројекцију његових позитивних и негативних ефеката. Основни циљ предмета је да омогући разумевање међузависности друштвено-економске транзиције и урбаног развоја, узевши у обзир културолошке, друштвене и просторне промене и њихове импликације на урбане процесе. Овакав приступ омогућио би дефинисање адекватног методолошког и практичног оквира за планирање и управљање процесима урбаних трансформација.</p>						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
<p>Студенти ће бити оспособљени да критички приступају анализи узрока и последица транзиционих процеса у контексту културолошких, друштвених и просторних промена на нивоу града. Они ће такође стећи и теоријске и практичне компетенције које су од значаја за успостављање интердисциплинарног модела континуалне и активне сарадње приликом дефинисања критеријума и смерница за дугорочно планирање и успешно спровођење социо-просторних трансформација градова у условима транзиције.</p>						
3. Садржај/структура предмета:						
<p>- Процеси трансформације градова у транзицији – регионални контекст; Процеси трансформације капиталистичких градова; Од социјалистичког до постсоцијалистичког града – улога транзиције; Културолошке функције града и њихов значај; Транзиција као подстицај за унапређење урбане културе; Друштвени аспект транзиционих процеса – критичка анализа; Континуитет и промене у урбаном развоју – утицај транзиције; Студије случаја.</p>						
4. Методе извођења наставе:						
<p>Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; Интеракција између учесника у наставном процесу.</p>						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија Колоквијум	Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00		Не	20.00
Семинарски рад		Да	20.00			
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Zukin S.	The Culture of Cities		Blackwell Publishing, Oxford, Victoria	1995	
2,	Hamilton I., Dimitrovska Andrews K., Pichler Milanovic N. (eds.)	Transformation of Cities in Central and Eastern Europe – Towards Globalization		United Nations University Press, Tokyo, New York, Paris	2005	
3,	Landry C.	The Creative City – A Toolkit for Urban Innovators, 2nd edition		Earthscan, London, Sterling	2008	
4,	Blau E., Rupnik I.	</енг>Пројект Загреб – Транзитионс ас Цондитион, Стратегу, Працтице</енг>		Ацтар, Барцелона	2007	
5,	Le Gates R.T., Stout F. (eds.)	The City Reader, 5th edition		Routledge, London, New York	2011	
6,	Tasleem S. (ed.)	Cities in Transition: Transforming the Global Built Environment		Open House Press, Cheshire	2005	
7,	Петровић, М.	Трансформација градова - ка деполитизацији урбаног питања		Институт за социолошка истраживања, Филозофски факултет у Београд	2009	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
8,	Andrusz, G., Harloe, M., Szelenyi, I. (Eds.)	Cities After Socialism: Urban and Regional Change and Conflict in Post-Socialist Societies	Blackweel Publishers, Oxford, Cambridge	1996
9,	Czepczynski, M.	Cultural Landscapes of Post-Socialist Cities (Re-Materialising Cultural Geography)	Ashgate Publishing Company, Burlington	2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Метрополитенски региони - развој и стратегије				
Ознака предмета: RPR20						
Број ЕСПБ: 5						
Наставници:		Joubert Marc, Гостујући професор Мишкељин Ивана, Доцент				
Статус предмета:		И				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:		Вежбе:	Други облици наставе:		Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
2		2	0		0	0
Предмети предуслови						
Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета			Мора се одслушати	Мора се положити
1,	А376	Одрживи развој у урбаним и руралним срединама			Да	Да
Услови:						
1. Образовни циљ: У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, са циљем сагледавања сложених процеса овог специфичног урбаног региона у оквиру укупног просторног и друштвеног контекста. Доминантне теме настанка, развоја и трансформација метрополитенских региона биће обрађене уз критички приступ, анализом релевантних примера, а у циљу разумевања метрополитенског региона као специфичног облика урбаног региона.						
2. Исходи образовања (Стечена знања): Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће моћи да прилагоде специфичностима сопственог научно-истраживачког и практичног рада. Студенти ће бити усмерени ка разумевању, чиниоца и процеса који воде ка настанку, развоју и трансформацијама метрополитенских региона, како би у даљем теоријском и/или практичном раду могли да се према њима активно и конструктивно одреде.						
3. Садржај/структура предмета: Процеси трансформације савремених градова – шири контекст; Савремени концепт урбаног; Савремене теорије урбаног раста и развоја; Специфичне теме и процеси у развоју метрополитенских региона – критичка анализа; Мреже метрополитенских региона и интеракција на глобалном нивоу; Просторни параметри као кључни чиниоци урбаних трансформација – теоријска и практична разматрања						
4. Методе извођења наставе: Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; - Интеракција између учесника у наставном процесу.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна Поена
Предметни(пројектни)задаток		Да	15.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да 70.00
Предметни(пројектни)задаток		Да	15.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	van Susteren A.	Metropolitan World Atlas		010 Publishers, Rotterdam	2007	
2,	Birch, Eugenie L.	Urban and Regional Planning Reader		Routledge, London, New York	2009	
3,	LeGates R., Stout F.	The City Reader		Routledge, London, New York	2011	
4,	Sassen S.	A Sociology of Globalization		W.W.Norton & Company, New York, London	2007	
5,	Ng E. (ed.)	Designing High-Density Cities		Earthscan, London	2010	
6,	Kreukels, A., Salet, W., Thornley, A. (Eds.)	Metropolitan Governance and Spatial Planning: Comparative Case Studies of European City-Regions		Spon Press, Taylor & Francis Groop, London, New York	2005	
7,	Paе, Д. W.<енг>	City: Urbanism and Its End		Yale University Press, New Haven, London	2003	

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању				
Ознака предмета: RPR21					
Број ЕСПБ: 6					
Наставници:	Joubert Marc, Гостујући професор Костреш Милица, Доцент				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе(недељно)					
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:	
3	3	0	0	1	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, као и начини и могућности на које развијене технологије утичу на урбане процесе – од аналитичког до пројектантског оквира. Основни циљ предмета је разматрање градова данашњице као сложених просторно-друштвених система, у којима се пројектантске и планерске активности у теоријском, методолошком и практичном смислу све активније ослањају на напредне технологије различитих врста.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће им омогућити да урбане трансформације разматрају у оквиру савремених процеса који их узрокују. Уз усвајање знања о новим методама и технологијама у урбаном планирању, студенти ће стећи способност да предвиде могућности њиховог коришћења у процесима управљања урбаним развојем.					
3. Садржај/структура предмета:					
<ul style="list-style-type: none"> - Процеси трансформације савремених градова на глобалном плану; - развој концепата мишљења о урбаном питању; - савремене теорије у урбаном планирању; - специфичне теме и процеси у развоју градова данас – критичка анализа; - методологија урбаног планирања; - управљање урбаним растом; - дигиталне технологије – употреба у аналитичке сврхе; - употреба савремених технологија у пројектовању и планирању – прилагођавање контексту; - Smart cities и „дигитална интелигенција“ градова; - употреба савремених технологија – студије случаја; - визије развоја градова у будућности. 					
4. Методе извођења наставе:					
<ul style="list-style-type: none"> - Метода критичке анализе; - Илустративно-демонстративна метода; - Метода синтезе усвојених знања; - Интеракција између учесника у наставном процесу. 					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Мамфорд Л.	Град у историји		Marso:Book, Београд	2003
2,	Kofman E., Lebas E.	Writings on Cities – Henri Lefebvre		Blackwell Publishing, Oxford	2006
3,	Batty M.	Cities and Complexity		The MIT Press, Cambridge	2007
4,	Shepard M.(ed.)	Sentient City		MIT Press, Cambridge	2011
5,	Sakamoto T., Ferre A. (eds.)	From Control to Design		Actar, Barcelona	2008
6,	Gottdiener, M., Budd, L.	Key Concepts in Urban Studies		Sage Publications Ltd., London	2005

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
7,	Davies, J.S., Imbroscio, D.L. (Eds.)	Critical Urban Studies: New Directions	State University of New York Press, Albany	2010
8,	Jacobs, J.	The Death and Life of Great American Cities	Random House	2002

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Студијски истраживачки рад
Ознака предмета: RPRSIR	
Број ЕСПБ: 9	

Статус предмета:	О			
Број часова активне наставе(недељно)				
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
0	0	0	9	0

Предмети предуслови	Нема
---------------------	------

Услови:

1. Образовни циљ:

Образовни циљ односи се на примену основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја специјализације. У оквиру овог дела специјалистичког рада студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу, студент се упознаје са методама које су намењене за решавање сличних задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Оспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања из подручја специјализације, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја специјализације и проучавању различитих метода и радова који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у изабраном подручју специјализације, потребу за сарадњом са другим струкама и тимским радом.

3. Садржај/структура предмета:

Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретног специјалистичког рада, његовом сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, специјалистичке радове студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком специјалистичког рада.

4. Методе извођења наставе:

Ментор специјалистичког рада саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком специјалистичког рада, користећи литературу предложену од ментора. Током израде специјалистичког рада, ментор може дати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног специјалистичког рада. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком специјалистичког рада. Студент може пријавити специјалистички рад само у случају ако је он везан за проблематику студијског програма специјалистичких студија.

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
				Семинарски рад	Да
				Усмени део испита	Да
					50.00
					50.00

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
1,	група аутора	Часописи, књиге и радови из теме специјалистичког рада	-	-
2,	група аутора	Часописи, књиге и радови из теме специјалистичког рада	-	-

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Туризам као перспектива регионалног развоја				
Ознака предмета: RPR011						
Број ЕСПБ: 5						
Наставници:		Катић Андреа, Доцент				
Статус предмета:		И				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	1	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
<p>Циљ предмета је да представи савремени туризам и менаџмент дестинације у смислу анализе квалитета стандарда и информационог технологија. Анализирана је политика туризма, као алата регионалног развоја, у циљу промоције одрживог и балансираног развоја и конзервације културног наслеђа у мање развијеним подручјима. Такође, предмет ће омогућити студентима боље разумевање утицаја туризма на регионалне економије, коришћење земљишта и животне средине.</p>						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
<p>Студенти су оспособљени да анализирају просторне и друштвене утицаје туризма, затим пружено им је адекватније и детаљније знање о туризму и најзначајнијим системима туризма, а такође су подучени да детектују будуће изазове у туризму. Студентима су пружене компетенције које им омогућују да критички размислију о туризму као перспективи регионалног развоја.</p>						
3. Садржај/структура предмета:						
<ul style="list-style-type: none"> - Промене у развоју туризма; конкуренција и нове дестинације; - политика туризма као алата регионалног развоја; - интеграција мање развијених подручја; - конзервација материјалног наслеђа; - одрживи и балансирани развој туризма; - утицај туризма у регионалним економијама, животне средине и коришћењу земљишта. 						
4. Методе извођења наставе:						
<ul style="list-style-type: none"> - Метода разговора; - рад у групама; - индивидуални рад. 						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	50.00
Присуство на вежбама		Да	5.00			
Семинарски рад		Да	20.00			
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Clark T., Gill A., Hartmann R.	Mountain Resort Planning and Development in an Era of Globalization.		Cognizant Communication, New York, Sydney, Tokyo	2006	
2,	Smith V. L., Brent, M. (Eds.)	Hosts and Guests Revisited: Tourism Issues of the 21st Century.		Communication, New York, Sydney, Tokyo	2001	
3,	Williams A., Montanari A. (Eds.)	European Tourism: Regions, Spaces and Restructuring		John Wiley & Sons Ltd., London	1995	
4,	Zimmermann F.M., Godde P., Price M. (Eds.)	Tourism and Development in Mountain Regions		CABI Publishing, Wallingford, New York	2000	
5,	European Commission	Tourism and the European Union		European Commission, Brussels	2002	
6,	Giaoutz, M., Nijkamp, P. (Eds.)	Tourism And Regional Development: New Pathways		Ashgate Publishing Company, Aldershot, Burlington	2006	
7,	Phillips, R., Roberts, S. (Eds.)	Tourism, Planning, and Community Development		Routledge	2012	
8,	Kumral, N., Özlem Önder, A. (Eds.)	Tourism, Regional Development and Public Policy		Routledge	2011	
9,	Chambers, R.	Rural Development: Putting the last first		Pearson Education Ltd., Essex	1983	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Планирање и одрживи развој предела				
Ознака предмета: RPR22						
Број ЕСПБ: 5						
Наставници:		Кркљеш Милена, Ванредни професор Магазин Ненад, Доцент				
Статус предмета:		И				
Број часова активне наставе(недељно)						
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:		
2	1	0	0	0		
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Циљ предмета је упознавање студената са процесом планирања предела кроз приказ основних појмова, методологију истраживања предела, као и анализу свих аспеката предела.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Упознавање студената са основама процеса планирања и одрживог развоја предела. Развијање свести о вредностима предела, као и оспособљавање студената за усвајање нових знања из области вредновања предела и укључивање у рад интердисциплинарних тимова у процесу планирања предела.						
3. Садржај/структура предмета:						
- Увод у планирање предела; - Методологија истраживања предела; - Аспекти предела (природни, културни, аналитички, политички, интервенцијски).						
4. Методе извођења наставе:						
- Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама, - индивидуални рад, - илустративно-демонстративна метода, - теренско-истраживачки рад.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	40.00
Присуство на вежбама		Да	5.00		Усмени део испита	Да
Сложени облици вежби		Да	40.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година	
1,	Група аутора	Културно наслеђе, Избор најзначајнијих докумената Савета Европе у области културног наслеђа		Центар за наслеђе Косова и Метохије MNEMOSYNE, Београд	2004	
2,	Grupa autora	Landscape Character Assessment, guidance for England and Scotland		The Country Agency and Scottish Natural Heritage	2002	
3,	Makhzoumi J., Pungetti G.	Ecological Landscape Design and Planning, the Mediterranean Context		E & FN SPON, an imprint of Routledge, London, New York	1999	
4,	Naveh Z., Lieberman A.	Landscape Ecology, First Edition		Springer-Verlag, New York	1984	
5,	група аутора	Мастер план одрживог развоја Фрушке Горе		Универзитет у Новом Саду, Нови Сад	2011	

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:	Управљање градом				
Ознака предмета: RPR012					
Број ЕСПБ: 5					
Наставници:	Атанацковић-Јеличић Јелена, Ванредни професор Реба Дарко, Ванредни професор				
Статус предмета:	И				
Број часова активне наставе(недељно)					
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:	
2	1	0	0	0	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Циљ предмета је да представи студентима систематски приступ градовима, затим разумевање урбаних нивоа-од функционалног система до плуралистичког планирања града, као и нови концепти градског планирања и дизајнирања.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти ће бити оспособљени за управљање, предвиђање и вођење урбаних трансформација и развоја различитих подручја и нивоа.					
3. Садржај/структура предмета:					
<ul style="list-style-type: none"> - осетљиви и тематски урбани менаџмент; грађани и њихов град; - осетљиво коришћење технологије градње у управљању градом; - друштвене и културне традиције-промоције урбаних сећања; - градске грађевине-душа урбанизма; - урбани имиџ; - уметност урбаног планирања и дизајна; градови у будућности: против илузија, против песимизма. 					
4. Методе извођења наставе:					
<ul style="list-style-type: none"> - Фронтална метода; - Метода разговора; - Рад у групама; - Индивидуални рад. 					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Колоквијум	
Присуство на вежбама		Да	5.00	Усмени део испита	
Семинарски рад		Да	20.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Kostof S.	The City Shaped: Urban Patterns and Meanings Through History		Thames & Hudson	1999
2,	Ghel J., Gemzoe L.	New city spaces		Danish Architectural Press, Copenhagen	2008
3,	Elin N.	Integral urbanism		Routledge, London	2006
4,	Lefebvre H.	The urban revolution		University of Minnesota Press, Minneapolis	2003
5,	Kostof S.	The City Assembled		Thames & Hudson, London	2005
6,	Starnes, B. J. (Ed.)	Challenges in City Management: A Case Study Approach		CRC Press	2005
7,	Moore, M. H.	Creating Public Value: Strategic Management in Government		Harvard University Press, Cambridge, London	1995
8,	Anholt, S.	Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions		Palgrave MacMillan, New York	2007
9,	Borja, J.	Local and Global: The Management of Cities in the Information Age		Routledge	1997

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6	
	Акредитација студијског програма МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ Планирање и управљање регионалним развојем	

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2 Спецификација предмета

Наставни предмет:		Управљање људским ресурсима			
Ознака предмета: RPR013					
Број ЕСПБ: 5					
Наставници:		Грубић-Нешић Лепосава, Редовни професор Лалић Данијела, Ванредни професор			
Статус предмета:		И			
Број часова активне наставе(недељно)					
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:	
2	1	0	0	0	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ: Представљање студентима принципе, алате и технике људских ресурса, увод у планирање људских ресурса, регрутовање и селекција особља, мотивација персонала, политика персонала, управљање конфликтима, развијање ефективне организационе структуре, комуникација унутар радних група, планирање радних група, изградња сигурне културе у организацији, изградња ефективне организације, менаџмент и организационо понашање.					
2. Исходи образовања (Стечена знања): Студенти ће стећи неопходна знања и вештине, нове визије мултидисциплинарног приступа, као и трансдисциплинарне компетенције.					
3. Садржај/структура предмета: - Принципи, алати и технике људских ресурса; - увод у планирање људских ресурса; - регрутовање, селекција и задржавање особља; - побољшавање перформанси; - мотивација особља; политика особља; - управљање конфликтима; - развијање ефективних организационих структура; - комуницирање унутар радних група; - процеси жалби; - планирање радних група; - изградња сигурне културе у организацији; - изградња ефективних организација; менаџмент и организација понашања; - промена стилова планирања људских ресурса; - методе успостављања дужине рада; - анализа развоја капацитета људских ресурса и развијање ефективног функционисања људских ресурса.					
4. Методе извођења наставе: - Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама, - интерактивна настава.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Усмени део испита	
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Armstrong M.	A Handbook of Human Resource Management Practice		Kogan Page	2006
2,	Mullins L.J.	Management and Organizational Behavior		Prentice Hall, New Jersey	2007
3,	Price A.	Human Resource Management in a Business Context, 3rd edition		Int'l Th.Buss.Press	2007
4,	Foot M.	Introducing Human Resource Management		Prentice Hall, New Jersey	2005
5,	Stone D.L.	The Brave New World of eHR: HRM in Digital Age		Wiley and Sons, West Sussex	2005

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
6.	Ulrich D.	Human Resource Competencies: Intersection of People and Business	Society for HRM	2008

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2А Спецификација стручне праксе

Стручна пракса:	Стручна пракса - мастер				
Ознака предмета: RPRSPR					
Број ЕСПБ: 3					
Часова наставе(недељно)				3.00	
Предмети предуслови	Нема				
<p>1. Циљ:</p> <p>Један од саставних делова курикулума студијског програма Регионалне политике и развој је стручна пракса која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним градским и покрајинским институцијама које се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства из регионалног планирања и регионалног развоја. Циљ стручне праксе јесте стицање непосредних и практичних знања о функционисању и организацији установа и институција које се баве пословима у оквиру струке за коју се студент оспособљава и могућностима примене претходно стечених знања у пракси.</p>					
<p>2. Очекивани исходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних практичних проблема који се тичу регионалног планирања и развоја у оквиру изабране установе или институције. - Упознавање студената са делатностима изабране установе или институције, начином пословања, управљањем и улогама запослених у одговарајућим областима у њиховим организационим структурама. - Стечена стручна знања студенти ће користити у даљем образовању и будућој пракси (професионалном раду). 					
<p>3. Садржај стручне праксе:</p> <p>Садржај стручне праксе формира се за сваког кандидата посебно, у договору са руководством установе или институције у којима се пракса обавља, а у складу са потребама струке за коју се студент оспособљава.</p>					
<p>4. Методе извођења:</p> <p>Практичан рад, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.</p>					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.2Б Спецификација завршног рада

Завршни рад:	Мастер рад				
Ознака предмета: RPRZR1					
Број ЕСПБ: 8					
Број часова активне наставе(недељно)				0	
Предмети предуслови	Нема				
1. Циљеви завршног рада	<p>Циљеви завршног рада подразумевају што детаљније и свеобухватније истраживање из одређене научне дисциплине. Истовремено, коришћење савремене методологије у истраживањима и анализи података, као и адекватан приказ резултата у виду научног стила писања рада.</p> <p>Такође, циљ завршног рада је оспособљавање студената за изазове савременог регионалног развоја европског простора.</p>				
2. Очекивани исходи:	<p>Исход завршног рада представљало би добијање оригиналног научног рада, чији резултати треба да дају одређени допринос у каснијим детаљнијим и озбиљнијим истраживањима дате научне дисциплине, односно регионалне политике и развоја. Оспособљавање свршеног мастер студента за улогу аналитичара и евалуатора стратегија и политика регионалног развоја на европском континенту, а истовремено и адекватна припремљеност за рад у образовно-научним институцијама.</p>				
3. Општи садржаји:	<p>Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области регионалне и међурегионалне сарадње и развоја. Студент је дужан да, након обављеног теренско-експерименталног истраживања, припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: увод, теоријски део, експериментални део, резултати и дискусија, закључна разматрања и преглед литературе.</p> <p>Теме и садржаји завршних-мастер радова, који би се израђивали и бранили у оквиру студијског програма Регионалне политике и развој, могли би да обухватају више научних области и дисциплина:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одрживи регионални развој - глобализација и регионална сарадња - маркетинг и комуникационе стратегије регионалног развоја - међурегионални пројекти и управљање пројектима - економија регионалног развоја - урбано планирање и управљање градом - примена Географских инфоационих система - управљање људским ресурсима - туризам као фактор развоја региона - перспективе регионалног развоја у Европи 				
4. Методе извођења:	<p>Метод креирања завршног рада требао би да обухвата припремну фазу (дефинисање наслова, и садржаја, одређивање методологије, прикупљање основне литературе), затим фазу истраживачко-теренског рада (теренска истраживања, прикупљање података и креирање базе података и сл.) и последња фаза – кабинетски рад (анализирање и дефинисање добијених резултата, писање текста завршног рада и завршне консултације са метором мастер тезе).</p> <p>Обавезна је и усмена одбрана завршног-мастер рада пред званично именованом комисијом.</p>				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
			Одбрана завршног рада	Да	30.00
			Израда завршног рада са теоријским основама	Да	70.00

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 06. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм Планирање и управљање регионалним развојем је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора. Он пружа студентима најновија научна и стручна сазнања у области регионалних политика и развоја Србије и земаља Европске уније.

Студијски програм је целовит, свеобухватан и усаглашен са одговарајућим студијским програмима Универзитета у Новом Саду. У пуној мери је усаглашен и са следећим студијским програмима Универзитета из земаља које су чланице Европске уније у којима се Болоњска декларација примењује (Прилог 06.1):

- European Spatial Planning and Regional Development, School of Planning and Media Design, Blekinge Institute of Technology, Karlskrona, Sweden;
- Urban and Regional Planning MA, School of Architecture and Built Environment, University of Westminster, UK;
- Masterstudium Nachhaltige Stadt - und Regionalentwicklung, University of Graz, Graz, Austria.

Студијски програм мастер академских студија формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Садржај овог студијског програма реализује се у складу са европским препорукама и стандардима: уведен је ЕСПБ бодовни систем, подстиче се европска сарадња и мобилност студената и особља, уведени су упоредиви критеријуми и методологије, као и систем лако препознатљивих и упоредивих диплома кроз додатак дипломи.

У студијском програму поштован је принцип једносеместралности и проходности студија.

Студијски програм мастер академских студија је усаглашен са европским стандардима у погледу:

- уписа студената,
- трајања студија,
- услова за прелазак у наредну годину студија, исказан минимумом ЕСПБ,
- стицања дипломе и начина студирања (дизајнирање флексибилног профила избором одређених предмета са листе изборних предмета).

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 07. Упис студената

На основу кадровских и просторних могућности Факултета техничких наука, на мастер академским студијама Планирање у управљање регионалним развојем у школској 2013/2014. години расписаће се конкурс за 32 студената.

Факултет техничких наука, расписује конкурс за упис кандидата на студијски програм мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем у складу са друштвеним потребама, својим слободним ресурсима и одобреним бројем студената у поступку акредитације. Број студената који ће бити уписани и начин финансирања њихових студија (буџет или самофинансирање) дефинише се сваке године посебном одлуком Наставно-научног већа.

Кандидат да би се уписао мора да има завршене четворогодишње основне академске студије, које су вредноване са најмање 240 ЕСПБ. Процедуре пријављивања, рангирања и уписа пријављених кандидата, дефинисане су Правилником о упису на студијске програме усвојеним на нивоу Факултета.

За све пријављене кандидате, Комисија за квалитет студијског програма мастер академских студија Планирање и управљање регионалним развојем врши вредновање студијског програма које су претходно завршили и доноси одлуку да ли је одговарајући за упис или не. Кандидати који су, према мишљењу Комисије, завршили одговарајући студијски програм стичу право уписа на мастер академске студије. Комисија за квалитет доноси одлуку да ли кандидати који су стекли право на упис полажу пријемни испит. Ако Комисија за квалитет донесе одлуку о полагању пријемног испита, тада кандидати полажу пријемни испит: Провера знања из области студијског програма и мотивација за упис студија.

Комисија, у складу са Правилником о упису студената на студијске програме (Прилог 07.3), има право да одобри упис кандидатима који нису завршили одговарајуће основне академске студије у четворогодишњем трајању, а које вреду минимум 240 ЕСПБ, и то само у случају да остане слободних места након уписа свих кандидата који испуњавају услове постављене Конкурсом (одговарајуће основне академске студије, положен пријемни испит). Кандидатима који, према стручном мишљењу Комисије, нису завршили одговарајући студијски програм основних академских студија може се одобрити упис уколико положи пријемни испит. Комисија у том случају одређује, за сваког кандидата посебно, разлику испита са основних академских студија које треба да положи. Збир ЕСПБ предмета који су одређени разликом не сме да прелази 30 (тридесет).

Чланови Комисије за квалитет су руководилац датог студијског програма и шефови свих катедри којима припадају предмети са датог студијског програма, или наставници које шефови тих катедри одреде, у складу са Правилником о упису студената на студијске програме.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 08. Оцењивање и напредовање студената

Конечна оцена на сваком од курсева овог програма се формира континуалним праћењем рада и постигнутих резултата студената током школске године и на завршном испиту.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије Факултета техничких наука за све студијске програме. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Да би студент из датог предмета могао да полагаже испит мора током семестра да сакупи из предиспитних обавеза најмање 15 ЕСПБ. Додатни услови за полагање испита су дефинисани посебно за сваки предмет.

Напредовање студента током школовања је дефинисано Правилима студирања на мастер академским студијама.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 09. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Укупан број наставника и сарадника ангажован на студијском програму довољан је да покрије укупан број часова наставе.

Наставници и сарадници који ће бити ангажовани на предметима запослени су на факултетима Универзитета у Новом Саду и Државног универзитета у Новом Пазару. Подаци о наставницима и сарадницима (лични подаци, институције у којима су запослени, академска каријера, избори у звања, репрезентативне референце, кратак опис усавршавања и други релевантни подаци) налазе се у табелама за научне, уметничке и стручне квалификације (Табела 9.1) и доступни су јавности. Спискови наставника и сарадника који су ангажовани на студијском програму налази се у Табели 9.2 и Табели 9.4. Збирни преглед броја наставника по областима и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму налази се у Табели 9.3.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Такође, сва неопходна техничка опрема за савремено обављање наставе обезбеђена је на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Обезбеђена је и покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. Истовремено, Факултет техничких наука поседује сопствену библиотеку, са добро опремљеним и за овакав студијски програм адекватним библиотечким фондом.

За извођење студијског програма обезбеђена је адекватна информациона технологија.

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 11. Контрола квалитета

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Провера квалитета студијског програма се спроводи:

- анкетирањем студената на крају наставе из датог предмета;
- анкетирањем свршених студената о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама (процењује се и комфор студирања);
- анкетирањем наставног и ненаставног особља о квалитету студијског програма и логистичкој подршци студијама (у овој анкети се оцењује рад Деканата, студентске службе, библиотеке, и осталих служби).

За праћење квалитета студијског програма постоји комисија коју чине сви шефови катедри које учествују у реализацији студијског програма, и по један студент са сваке студијске групе.

Стандард 11. - Контрола квалитета

Табела 11.1 Листа чланова комисије за контролу квалитета

Р.бр.	Име и презиме	Звање
1	Дејана Недучин	Доцент
2	Јелена Атанацковић-Јеличић	Ванредни професор
3	Милица Костреш	Доцент
4	Весна Стојаковић	Ванредни професор
5	Бранка Петровић	Ненаставно особље
6	Ранка Меденица	Студент

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

Акредитација студијског програма

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Планирање и управљање регионалним развојем

Стандард 12. Студије на даљину

На студијском програму није предвиђена настава на даљину.